

Ανατροπές στη σκακιέρα της Μέσης Ανατολής: Ο Πούτιν βομβάρδισε και τα σχέδια του Ερντογάν

Δημοσιεύτηκε στις Τετάρτη, 14 Οκτωβρίου 2015 16:43 | Γράφτηκε από τον/την dominique |

 Share 77 Tweet 8 Email 1 Share 127

Αξιολόγηση Χρήστη: / 0

Χειρότερο Καλύτερο

Αξιολόγηση

Γεωπολιτικές ανατροπές στην ισορροπία τρόμου στη Μέση Ανατολή, οι οποίες επηρεάζουν άμεσα και την ευρύτερη περιοχή, οι οποίες στριμώχνουν την Τουρκία, που κατά την προσφιλή τακτική της επιχειρεί να αποκομίσει οφέλη εξάγοντας την κρίση προς δυσμάς, έχει επιφέρει η απρόβλεπτη στο εύρος της στρατιωτική παρέμβαση της Ρωσίας στη Συρία.

Η ρωσική επέμβαση εκδηλώθηκε τη στιγμή που κορυφώνονταν το «παράδοξο» ενός πολέμου με τους 250.000 νεκρούς και τα 6 εκατομμύρια πρόσφυγες.

Η Συμμαχία υπό τις ΗΠΑ πλήττει το ISIS αλλά και τις κυβερνητικές δυνάμεις του καθεστώτος Ασαντ. Οι Ρώσοι χτυπούν το ISIS αλλά και τις δυνάμεις της αντιπολίτευσης. Και έτσι ο κίνδυνος είναι να δημιουργηθεί μια νέα ισορροπία θανάτου στη Συρία.

Ομως η ορμητικότητα με την οποία η Ρωσία παρενέβη στη συριακή κρίση δεν άφησε πολλά περιθώρια αντίδρασης στη Συμμαχία και έτσι ο Πούτιν δοκίμασε για δεύτερη φορά μέσα σε δύο χρόνια να προκαλέσει τετελεσμένα με την ίδια ακριβώς τακτική. Αυτό που φαινόταν αρχικά ως μία μικρής μεγέθους παρέμβαση, δικαιολογημένη ίσως λόγω των παραδοσιακών σχέσεων με τη Συρία, μετατράπηκε σε μία εβδομάδα σε μια ευρείας κλίμακας στρατιωτική παρέμβαση που ανατρέπει ισορροπίες και δημιουργεί νέα δεδομένα στη Μ. Ανατολή, καθώς η Ρωσία και το Ιράν διεκδικούν πλέον αποφασιστικό ρόλο για τη διαμόρφωση της νέας Μέσης Ανατολής.

Με την πλάτη στον τοίχο

Παρά το γεγονός ότι η Τουρκία παίζοντας το παιχνίδι του «επιτήδειου ουδέτερου» για ακόμη μία φορά ήλπιζε ότι θα αποκόμιζε στρατηγικά οφέλη από τη συριακή κρίση, χωρίς κόστος, ξαφνικά έχει βρεθεί σε μια ιδιαίτερα δυσχερή θέση. Οι στρατηγικοί στόχοι της στη Συρία και τη Μ. Ανατολή ανατρέπονται, η ίδια έχει φορτωθεί με δύο εκατομμύρια πρόσφυγες και αρκετές ακόμη εκατοντάδες χιλιάδες να περιμένουν στα σύνορα, ενώ το Κουρδικό επανέρχεται ως εφιάλτης για την Αγκυρα και για τον ίδιο τον Ερντογάν.

Η στρατιωτική επέμβαση της Ρωσίας στη Συρία, που ουσιαστικά έδωσε ανάσα ζωής στο καθεστώς Ασαντ και του προσέφερε την ευκαιρία να μπει υπό τη ρωσική ομπρέλα, και η απευθείας ιρανική παρέμβαση στην ουνιτική κατά κύριο λόγο Συρία ακυρώνουν όλους τους σχεδιασμούς της Αγκυρας. Η τουρκική κυβέρνηση και ο άλλοτε στενότερος συνομιλητής του Ασαντ, Τούρκος πρόεδρος Ταγίπ Ερντογαν είχαν θέσει ως πρώτο στόχο την ανατροπή του καθεστώτος και, ελπίζοντας ότι τη «βρωμοδουλειά» θα την έκαναν οι ομάδες της Αλ Κάιντα και οι τζιχαντιστές, δεν δίστασαν να ενισχύσουν στρατιωτικά σε αρχική φάση το εκκολαπτόμενο ISIS, που σήμερα αποτελεί τη μεγαλύτερη απειλή ασφάλειας στην περιοχή.

Όσο διαρκεί η ρωσική επέμβαση, ως αντίπαλο δέος του ISIS αναδεικνύεται επί του εδάφους ο κυβερνητικός στρατός. Έτσι ο πρόεδρος Ασαντ ελπίζει ότι, εφόσον τεθεί επί του εδάφους η επιλογή μεταξύ του ιδίου και του ISIS, οι πιθανότητες θα είναι με το μέρος του, εξασφαλίζοντας έτσι αν όχι τη διατήρησή του στην εξουσία, την ομαλή διαδοχή του και την προσωπική επιβίωσή του.

Η άλλη ισχυρή και συμπαγής δύναμη των Κούρδων του PYD με επιδέξιο τρόπο έχει κατορθώσει να εξασφαλίσει την εύνοια τόσο των ΗΠΑ όσο και της Ρωσίας, διεκδικώντας δικαιωματικά ρόλο στη μεταπολεμική Συρία. Μια προοπτική που συνθέτει το εφιαλτικό σενάριο για την Τουρκία, τη δημιουργία δηλαδή και δεύτερης, μετά το Ιρακινό Κουρδιστάν, αυτόνομης κουρδικής οντότητας στα σύνορά της και μάλιστα από μια ιδιαίτερα ριζοσπαστική κουρδική οργάνωση.

Η Τουρκία μέχρι στιγμής είχε κρίσιμο αν όχι τον κατ' εξοχήν πρωταγωνιστικό ρόλο στη συριακή κρίση. Οι χώρες του Κόλπου χρηματοδοτούσαν και εξόπλιζαν τις ένοπλες ομάδες της αντιπολίτευσης και των «μετριοπαθών» ισλαμιστών μέσω της Τουρκίας, οι Αμερικανοί υποχρεώθηκαν να δώσουν κατ' αρχήν το «πράσινο φως» για τον βομβαρδισμό εναντίον θέσεων του PKK, προκειμένου να εξασφαλίζουν την άδεια για επιθέσεις στη Συρία με ορμητήριο το αεροδρόμιο του Ιντσιρλίκ, η ΕΕ προσέφερε γενναία ανταλλάγματα για να κρατήσει τους πρόσφυγες στο εδαφός της και να ανακόψει την προσφυγική ροή προς την Ελλάδα.

Και έτσι η τουρκική κυβέρνηση, ενώ όλοι οι άλλοι επικεντρώνονται στην αντιμετώπιση του ISIS, βρίσκει την ευκαιρία με τις ευλογίες της Δύσης να επιχειρήσει να εξουδετερώσει με στρατιωτικά μέσα το PKK αλλά και τις δυνάμεις των Κούρδων στη Βόρειο Συρία, καθώς θεωρεί το PYD (την οργάνωση των Κούρδων της Συρίας) αδελφή οργάνωση του PKK.

Η Τουρκία επεχείρησε να εμπλέξει το NATO και να δηλωθεί ότι εάν υπάρξει απειλή, τότε θα υπάρχει συλλογική αντίδραση με την ενεργοποίηση του άρθρου 5.

Αλλά φυσικά οι παραβιάσεις του τουρκικού εναέριου χώρου από ρωσικά (υπερσύγχρονα SU-30 και SU 24) και MIG 29 (ρωσικά και συριακά), το «λοκάρισμα» τούρκικων F16 από τα αντιαεροπορικά συστήματα που είναι εγκατεστημένα στο συριακό έδαφος και βρίσκονται πλέον υπό ρωσική προστασία των S-300 εμφανίζουν μια αρκετά αδύναμη Τουρκία, σε αντίθεση με την εικόνα που προβάλλει και θέλει να εκπέμψει προς κάθε κατεύθυνση ο κ. Ερντογάν.

Εξάρτηση

Οι παλικαρισμοί Ερντογάν προς τον Πούτιν δεν έχουν ιδιαίτερο περιεχόμενο, καθώς ο Ρώσος πρόεδρος δείχνει στα 63 χρόνια του (γιόρτασε τα γενέθλιά του συμμετέχοντας σε αγώνα χόκεϊ επί πάγου στο Σότσι) ότι είναι αποφασισμένος να ρισκάρει για να αποκαταστήσει μέρος του χαμένου κύρους της χώρας και της Σοβιετικής Ένωσης.

Οι απειλές για τα ενεργειακά μάλλον την ίδια την Τουρκία θα πλήξουν, καθώς το Ιράν και το Αζερμπαϊτζάν δεν είναι ακόμη έτοιμα να καλύψουν τις ζωτικές ανάγκες της σε ενέργεια (περίπου το 60% των αναγκών της καλύπτεται από τη Ρωσία), ενώ ήδη ο πρόεδρος της Gazprom Αλ.Μίλερ ανακοίνωσε ότι ο περίφημος αγωγός Turkish Stream, που είχε αναγγείλει ο Πούτιν τον περασμένο Δεκέμβριο, θα είναι τελικά πολύ μικρότερων διαστάσεων, μεταθέτοντας μάλιστα το έργο για τουλάχιστον έναν χρόνο.

Αντιθέτως η Τουρκία έχει πολλά να χάσει από μια σοβαρή κρίση με τη Ρωσία, καθώς ο τουρκικός τουρισμός στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στη ρωσική αγορά.

Επίσης η Ρωσία αποτελεί προνομιακό προορισμό τούρκικων αγροτικών προϊόντων, μετά μάλιστα και το εμπόργκο που έχει επιβάλει η ΕΕ., ενώ αποτελεί τον δεύτερο εμπορικό της εταίρο. Ομως το μεγαλύτερο πλήγμα είναι ότι η Τουρκία και ο Ερντογάν, ενώ βρίσκονται στη μέση ενός μεγάλου παιχνιδιού, δέχονται, καθώς αποδεικνύονται αδύναμοι να αντιδράσουν, προσβολές από τους πιλότους των ρώσικων Su-30 και των συριακών και ρώσικων MIG-29 που παραβιάζουν τον τουρκικό εναέριο χώρο.

Παραβιάσεις γοήτρου και πιέσεις για ισοδύναμα Ανεβαίνουν οι τόνοι σε Αιγαίο και Κύπρο

Είναι, όμως, εντυπωσιακό ότι ακόμη και την Πέμπτη που συνεδρίαζε το ΝΑΤΟ σε επίπεδο υπουργών Αμυνας, για να εκφράσει την αλληλεγγύη και την υποστήριξη του στην Τουρκία, με τον γ.γ. της Συμμαχίας κ. Στότενμπεργκ να ανακοινώνει ότι εάν χρειαστεί θα μεταφερθούν ακόμη και ΝΑΤΟϊκές δυνάμεις στα σύνορα της χώρας με τη Συρία στο Κεντρικό και Βόρειο Αιγαίο, σημειωνόταν παράζ παραβάσεων των κανόνων εναέριας κυκλοφορίας εντός του FIR Αθηνών και συνεχείς παραβιάσεις του ελληνικού Εναέριου Χώρου ακόμη και κάτω των 6 ν.μ. με την επανάληψη υπερπτησεων από ελληνικές βραχονησίδες ύστερα από αρκετές εβδομάδες. Στην Αθήνα εκτιμούν ότι πρόκειται για μία από τις συνήθεις συμπεριφορές της Αγκυρας όταν αντιμετωπίζει μείζονα προβλήματα τα οποία πλήττουν το κύρος της, αλλά δεν έχει δυνατότητα να αντιδράσει, οπότε κατευθύνει την «ενεργητικότητα» της στο Αιγαίο.

Αυτό, όμως, που προέχει στην παρούσα φάση είναι να αποτραπεί η προσπάθεια ορισμένων εταίρων και σύμμαχων, που προκειμένου να εξασφαλίσουν τη στοιχειώδη συναίνεση του Ερντογάν για συνεργασία στο προσφυγικό, είναι έτοιμοι να προσφέρουν γη και ύδωρ σε άλλα θέματα όπως το «μαλάκωμα» της κριτικής για τα ανθρώπινα δικαιώματα στην ετήσια έκθεση της Κομισιόν, αλλά και οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις, όπου μια σειρά Κεφαλαίων, τα οποία ο κ. Ερντογάν ζήτησε να ανοίξουν, παραμένουν παγωμένα από τη Λευκωσία λόγω της μη αναγνώρισης της Κύπρου από την Τουρκία. Θα είναι ιδιαίτερα αρνητική εξέλιξη, ενώ οι συνομιλίες για το Κυπριακό βρίσκονται σε κρίσιμη καμπή, ένα από τα «ανταλλάγματα» που θα προσφερθούν στον Ερντογάν να είναι η άσκηση πίεσης προς τη Λευκωσία για να άρει χωρίς αντάλλαγμα το βέτο στις ενταξιακές διαπραγματεύσεις.

WWW.ETHNOS.GR, WWW.MIGNATIOU.COM